

خود درمانی اگزما را بدتر می‌کند

گاهی خشکی و التهاب سوزناک و قرمز و مداوم پوست دست که اگزما یا «درماتیت» نامیده می‌شود، به دلیل پاسخ‌ندادن به درمان قطعی با وجود بهره‌گیری از درمان‌های دارویی به معضلی جدی بویژه برای خانم‌ها تبدیل می‌شود.

گاهی خشکی و التهاب سوزناک و قرمز و مداوم پوست دست که اگزما یا «درماتیت» نامیده می‌شود، به دلیل پاسخ‌ندادن به درمان، قطع، یا عدم بهره‌گیری از درمان‌ها، دارو، به معضله جدی، به‌نوعی خانم‌ها تبدیل می‌شود. از آنجا که اگزما نوعی واکنش التهابی پوست نسبت به یک عامل حساسیت‌زای خارجی یا ناشی از زمینه‌های آلرژیک داخلی است، به نظر می‌رسد ناکامی در درمان آن به ناتوانی در حذف عامل حساسیت‌زا بازمی‌گردد. البته دکتر سیدمسعود داوودی، متخصص پوست و مو معتقد است اگزمای کف دست و پا که دارای پوست ضخیمی است به داروهای قوی تری نیاز دارد و نسبت به درمان مقاومت بیشتری نشان می‌دهد. البته گاهی علت مقاوم بودن اگزمای دست نسبت به درمان به ناتوانی در حذف علت اگزما بازمی‌گردد که بویژه در خانم‌های خانه‌دار یا خانم‌هایی که نوزاد یا فرزند کوچک دارند و به طور دائم با آب و مواد شوینده تماس دارند، زیاد اتفاق می‌افتد. اگزمای دست ابتدا به صورت زبری و خشکی دست‌ها بروز می‌کند و سپس تبدیل به ضایعات قرمز رنگ و ملتهب و پوسته‌پوسته می‌شود که با خارش همراه است. البته عوامل زیادی چون تماس زیاد با آب و هوای خیلی خشک، صابون‌ها، مواد پاک‌کننده، پودرهای رختشویی، حلال‌ها، مواد شیمیایی، دستکش‌های لاستیکی و حتی مواد به کار رفته در کرم‌ها و فرآورده‌های بهداشتی نیز می‌تواند اگزمای دست را ایجاد کند.

وقتی آسیب‌های پوستی، عفونی می‌شود

پوست طبیعی و سالم نسبت به انواع میکروب و بیماری‌ها مقاوم است، اما وقتی پوست دچار التهاب قرمزی و خشکی شود نسبت به میکروب‌ها، آسیب‌پذیر و مستعد عفونت می‌شود. دکتر داوودی در گفت‌وگو با جام جم با اشاره به این که التهاب و اگزمای پوستی، اجازه تکثیر میکروب‌های روی پوست و عفونی شدن آن را می‌دهد، می‌گوید: در چنین شرایطی اگزما به درمان‌های دارویی معمول جواب نمی‌دهد و به چرک خشک کن نیز نیاز دارد. بویژه مشکل زمانی بیشتر می‌شود که از نظر ظاهری نتوان عفونت روی ضایعات اگزمایی را تشخیص داد، این متخصص پوست و مو می‌افزاید: البته در مواردی نیز اگزمای سکه‌ای که شامل التهابات پوستی قرمز رنگ و خارش دار بیضی شکل می‌شود نیز به درمان‌های معمول مقاومت نشان می‌دهد که در چنین شرایطی نیز باید شیوه درمان خاصی را برگزید.

استرس‌های جسمی و روحی را نادیده نگیرید

مساله تشدید بسیاری از مشکلات جسمی در شرایط استرس‌زا داستان تازه‌ای نیست و در مورد بسیاری از بیماری‌ها بویژه در نواحی پوست و مو صدق می‌کند. در واقع، همزمانی عوامل استرس‌زا با بیماری اگزما، درمان این بیماری پوستی را نیز با مشکل روبه‌رو می‌کند.

دکتر داوودی در این باره توضیح می‌دهد: همزمان شدن اگزما با بیماری‌های دیگر از جمله رماتیسم مفصلی می‌تواند به تشدید آن و مقاوم شدنش به درمان منجر شود. از سوی دیگر، هر عاملی که به نگرانی، اضطراب و افسردگی منجر شود نیز درمان اگزما یا دیگر التهابات پوستی را با مشکل مواجه می‌کند، چرا که ترشح هورمون‌های استرس در بدن، سیستم دفاعی را تضعیف و پاسخ‌دهی به درمان را با اختلال روبه‌رو می‌کند. پس ضروری است هنگام درمان اگزما به بیماری‌های زمینه‌ای و همراه دیگر نیز توجه شود.

آلرژی نسبت به دارو

فراموش نکنید ممکن است پوست برخی اشخاص نسبت به داروی تجویزی برای درمان اگزما نیز واکنش آلرژیک نشان دهد که حاصل آن تاخیر در بهبود و حتی تشدید بیماری است. به گفته دکتر داوودی؛ در چنین شرایطی بهتر است مصرف دارو قطع و داروی جدید جایگزین شود یا حتی شکل درمان تغییر کند.

زمینه‌های ژنتیکی برای ابتلا به آلرژی

افرادی که مبتلا به زمینه‌های آلرژیکی از بدو تولد هستند که می‌تواند به صورت حساسیت‌های پوستی، تنفسی یا آسم آلرژیک بروز کند، هنگام ابتلا به اگزما نسبت به درمان‌های دارویی معمول پاسخ خوبی نمی‌دهند. چنین افرادی حتی نسبت به البسه، ملحفه خواب، هوای خشک و گرد و غبار نیز واکنش‌های حساسیتی نشان می‌دهند.

دکتر داوودی در این باره می‌گوید: این اشخاص حتی ممکن است مجبور به استفاده طولانی مدت از داروهای ضدخارش و ضدالتهاب برای درمان التهابات پوستی‌شان شوند. در چنین شرایطی متخصص پوست ناگزیر است مقدار مصرف دارو را در آنان در حدی که علائم بیماری بهبود پیدا کند، بتدریج کاهش دهد.

البته این متخصص پوست تاکید می‌کند: در مواردی نیز عامل بروز اگزما ناشناخته باقی می‌ماند مانند اگزمای شوره‌ای (شوره سر) و نمی‌توان دریافت چرا برخی اشخاص به آن مبتلا می‌شوند. گرچه به نظر می‌رسد زمینه‌های ژنتیکی و چرب بودن

پوست در بروز این نوع آگزاما موثر باشد و درمان پیشنهادی نیز در چنین مواردی فقط به منظور کاهش علائم و نه درمان قطعی صورت می‌گیرد. به خاطر داشته باشید انواع خوددرمانی و توجه و پیروی از توصیه های غیرعلمی دوستان و اطرافیان نیز ممکن است سیر درمان التهابات پوستی از جمله انواع آگزاما را با اختلال روبه رو کند.

پونه شیرازی / گروه سلامت